

Діана Вадимівна Попова
здобувач

ORCID 0000-0002-8099-0109

e-mail: dianavpopova1995@gmail.com,

*Інститут міжнародних відносин Київського національного
університету імені Тараса Шевченка, м. Київ*

ІНТЕЛЕКТУАЛЬНИЙ МЕНЕДЖМЕНТ КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНІСТЮ МІЖНАРОДНИХ КОРПОРАЦІЙ

Постановка проблеми. У новітній економіці знань зростає актуальність формування та підвищення конкурентоспроможності міжнародних корпорацій. Адже конкурентоспроможність розглядається як універсальне багаторівневе поняття, що відображає конкурентоспроможність продукції, підприємства, корпорації, галузі та країни в цілому. Наразі новітніми факторами конкурентної боротьби виступають не тільки ринково-економічні, але й геополітичні та військові, що є викликом сучасності. Відповідно, для утримання та досягнення конкурентних позицій на міжнародному ринку, корпорація має брати активну участь у процесі інтенсивного зростання – широкому використанні інноваційно-інтелектуального потенціалу, активізації інноваційної діяльності та ефективному використанні ключових інноваційно-інтелектуальних компетенцій, що в цілому посилює конкурентні переваги. Зазначене зумовлює необхідність створювати корпораціями нові механізми менеджменту інноваціями та інноваційно-інтелектуальними компетенціями, що в свою чергу вибудовує загальну концепцію інтелектуального менеджменту конкурентоспроможністю на рівні окремої корпорації.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. У науковій літературі найбільш вагомий внесок в історію розвитку поняття «конкурентоспроможність» внесли вчені, які спочатку вивчали поняття «конкуренція», зокрема П. Друкер, М. Портер, А. Слоун, Р. Солоу, Дж. Шумпетер та ін. Класифікація існуючих підходів до управління конкурентоспроможністю була запропонована у роботі А. Луссе [4]. Питання галузевої конкурентоспроможності були висвітлені у роботах С. Фішера [12] та Р. Шонберга [8], Р. Фланагана [14] та ін. Тісний взаємозв'язок компетенцій працівників із конкурентоспроможністю підприємств прямо відображено у роботах таких вчених, як: У. Демінг [11], Ф. Крозбі [10], У. Шухарт [17], К. Ішікава [15] та ін. Підходи до менеджменту конкурентоспроможністю продовжують розвиватись, зокрема в новітній економіці знань це відображено у концепції управління знаннями та компетенціями організаційного навчання (П. Друкер [13], П. Сенг [16], Г. Хамел та К. Прахалад [7]).

Серед вітчизняних науковців, які активно вивчають питання менеджменту конкурентоспроможністю, зокрема на міжнародному рівні, можна визначити таких: І. Кирчата та Г. Поясник [3], В. Павлова [5], Т. Андросова та Л. Чернишова [1], О. Драган [2], І. Піддубний [6], Ю. Ярошенко [9].

Виділення невирішених раніше частин загальної проблеми, котрим присвячується стаття. Оскільки наразі існує гостра необхідність використання інтелектуальних технологій і систем менеджменту у всіх сферах

діяльності міжнародних корпорацій, заснованих на використанні світової бази знань, то потрібно сформулювати в теорії та практиці управління повноцінну концепцію інтелектуального менеджменту конкурентоспроможністю міжнародних корпорацій. Проте аналіз існуючих зарубіжних та вітчизняних досліджень з даної проблематики, показав, що наявні на сьогодні теоретичні підходи до менеджменту конкурентоспроможністю не дозволяють отримати вичерпну інформацію для формування універсального управлінського інструментарію заснованого на інтелектуальному менеджменті знаннями й інноваціями та компетенціями міжнародної корпорації для досягнення глобальної конкурентоспроможності. Тому дослідження у даному напрямку є актуальними та потребують подальших наукових рішень.

Мета статті полягає у такому: визначити ключові інноваційно-інтелектуальні компетенції корпорації на міжнародних ринках, побудувати логічну систему формування конкурентних переваг корпорації на основі застосування КПК, розробити модель та механізм інтелектуального менеджменту конкурентоспроможністю корпорації на основі створення центрів інноваційно-інтелектуальних компетенцій і таким чином запропонувати комплексний алгоритм досягнення конкурентного лідерства міжнародної корпорації за рахунок використання інтелектуального менеджменту.

Викладення основного матеріалу дослідження. Менеджмент конкурентоспроможністю міжнародних корпорацій має здійснюватись за рахунок побудови та ефективного використання системи інтелектуалізації вибору оптимальних стратегій корпорацій та впровадження у практику системи управління корпорацією концепції «Інтелектуалізація HR-менеджменту». Ці дві важливі складові (блоки управління) мають складати загальну інтелектуалізацію управління конкурентоспроможністю міжнародних корпорацій. Отже, створення системи інтеграції досягнень новітньої економіки знань та інтелектуального менеджменту при виборі оптимальних стратегій міжнародних корпорацій із використанням, зокрема інтелектуального HR-менеджменту дозволить генерувати нові інтелектуальні компетенції та проводити їх систематизацію на основі спеціалізованих внутрішньокорпоративних інформаційно-інтелектуальних платформ для досягнення та утримання конкурентоспроможної позиції корпорації на міжнародному ринку.

У такому контексті можна визначити, що ключовими компетенціями корпорації на міжнародних ринках виступають саме інноваційно-інтелектуальні компетенції, до яких безпосередньо потрібно включати використання концепції «Інтелектуального вибору

стратегії» в практиці управління корпорації та впровадження у практику такої системи менеджменту корпорацією, яка базується на основі концепції «Інтелектуалізація HR-менеджменту». Це саме те, – цінне й оригінальне, що може створити міжнародна корпорація в умовах економіки 4.0 та те, що дозволить їй виробляти продукцію, яка значно відрізняється від продукції конкурентів, забезпечуючи при цьому її конкурентну перевагу та загалом визначаючи рівень конкурентоспроможності компанії. Тобто саме таке вміння поєднати знання сучасного економічного глобального простору разом із використанням інтелектуального підходу до всіх процесів управління, дозволять корпорації запропонувати споживачам фундаментальні вигоди, що і є основою успішної конкуренції в міжнародному ринковому просторі.

Визнання ключовою компетенцією корпорації інтелектуальну, дає змогу корпорації вирішувати унікальні завдання на міжнародному ринку, які не під силу іншим, зокрема встановлювати нові стандарти господарювання в галузі і тим самим отримувати конкурентні переваги. При цьому великим міжнародним корпораціям доцільно створювати внутрішньокорпоративні інформаційно-інтелектуальні платформи для досягнення та утримання конкурентоспроможної позиції на міжнародному ринку. Такі внутрішньокорпоративні інформаційно-інтелектуальні платформи формують мережу центрів інтелектуальних компетенцій, що об'єднують дані по всій безлічі компетенцій, якими володіє корпорація, і їх доцільно використовувати також у концепції «Інтелектуального вибору стратегії».

У такому контексті для підвищення ефективності інтелектуального менеджменту конкурентоспроможністю міжнародних корпорацій виникає питання виокремлення ключових інноваційно-інтелектуальних компетенцій та їх ранжування за рівнем значимості у діяльності корпорації, оскільки саме ключові компетенції можуть бути основою проривних інновацій та джерелом нових стандартів як в окремій галузі, так і в цілому на глобальному ринку. Саме вони забезпечують власнику глобальні переваги або глобальну конкурентоспроможність, а також створюють потенціал збереження ринкового лідерства створюваних продуктів та послуг.

Важливим етапом аналізу ключових інноваційно-інтелектуальних компетенцій корпорації на міжнародних ринках може бути їх дослідження з погляду галузевого позиціонування. Такий аналіз дозволить дати оцінку компетенції як з погляду цінностей властивостей виробленої продукції для споживача, так і з погляду пошуку нових можливостей для застосування компетенцій в інших сферах.

Для визначення й оцінки можливості розповсюдження інноваційно-інтелектуальних компетенцій на рівень широкого міжгалузевого позиціонування можна використовувати підхід, суть якого полягає у представленні виробництва на рівні вузького галузевого позиціонування як бізнес-процесу. Таким чином, можна умовно сформулювати структуру бізнес-процесів, що дозволить виявити ті з них, які забезпечують глобальну перевагу або глобальну конкурентоспроможність виробленої продукції. Наступним етапом є необхідність отримання об'єктивного опису ресурсів, які дозволяють визначити унікальні властивості продукції в одній галузі та які мають забезпечити глобальну перевагу чи конкурентоспроможність на інших рівнях

галузевого позиціонування. На цьому етапі можна провести аналіз інноваційних стратегічних можливостей, а також створити інформаційно-інтелектуальну базу даних унікальних підходів та методів, що застосовуються в інших галузях.

Ще одним етапом аналізу й оцінки ключових інноваційно-інтелектуальних компетенцій (КПК) міжнародної корпорації може бути складання різних прогнозів та припущень щодо їх поширення на рівні міжгалузевого та глобального позиціонування. Ми пропонуємо наочно здійснити демонстрацію оцінки КПК (рис. 1).

Далі за результатами інтелектуальної оцінки компетенція може бути віднесена до групи тих, що забезпечують глобальну перевагу (глобальну конкурентоспроможність).

Якщо поглиблюватись у даному напрямку дослідження, то можливо також додатково здійснити реалізацію методики оцінки та ранжування КПК. У загальному вигляді вона передбачатиме її впровадження в інформаційно-аналітичну систему корпорації, в якій будуть використані алгоритми оцінювання еталонних компетенцій, методи визначення параметрів регресійної моделі, інструменти підтримки прийняття експертних рішень та візуалізації отриманих результатів. Такі завдання не були визначені у нашому дослідженні, але вони можуть бути в перспективі подальших розвідок в даному напрямі.

Наступним етапом у дослідженні інтелектуального менеджменту конкурентоспроможністю міжнародних корпорацій є побудова логічної системи формування конкурентних переваг на основі застосування КПК, що представлена у вигляді схеми на рис. 2.

Оцінка конкурентоспроможності корпорації з урахуванням КПК дозволяє змодельовати ланцюжок «інтелектуально-інноваційні компетенції – економіка 4.0 – конкурентоспроможність корпорації на міжнародних ринках» та потенційно дає можливість для здійснення подальшої оцінки результативності формування нових конкурентних переваг кількісно.

Підсумком впровадження всього комплексу запропонованих логістичних схем для здійснення інтелектуалізації менеджменту конкурентоспроможністю корпорацій на міжнародних ринках має стати інтеграція окремих інноваційно-інтелектуальних компетенцій корпорації до єдиного міжнародного інформаційного простору економіки 4.0, зокрема для трансферу технологій, зростання технологічного лідерства корпорацій тощо.

Окрім схеми оцінки ключових інноваційно-інтелектуальних компетенцій (КПК) корпорації та побудованої системи формування конкурентних переваг корпорацій на основі застосування КПК, ми пропонуємо також розробити модель та механізм інтелектуального менеджменту конкурентоспроможністю корпорацій на основі створення центрів інноваційно-інтелектуальних компетенцій.

Логічно визначити, що система управління КПК є складовою системи інтелектуального менеджменту конкурентоспроможністю корпорації та має формуватися разом із іншими складовими. На вхід узагальненого процесу інтелектуалізації управління компетенціями повинні надходити дані про вже формалізовані знання. Це наявні патенти, ліцензії, технології та інші об'єкти інтелектуальної власності, що належать корпо-

Рис. 1. Схема оцінки ключових інноваційно-інтелектуальних компетенцій (КІІК) корпорації (авторська розробка)

Рис. 2. Системи формування конкурентних переваг корпорацій на основі застосування КІІК (авторська розробка)

рації. Ці компетенції вже мають загальноприйнятну систему класифікації за науковими сферами (система класифікації патентної інформації). Водночас потрібно включити неявні компетенції, до яких належать неформалізовані об'єкти інтелектуальної власності, технологічні рішення, інноваційні розробки тощо.

У міжнародній корпорації за цей напрямок роботи може відповідати внутрішньокорпоративний інформаційно-інтелектуальний центр компетенцій, працівники якого здійснюватимуть функцію адміністру-

вання інформаційних баз, а експерти з предметних галузей – надавати консалтингові послуги підрозділам корпорації з пошуку необхідної інформації. Таким чином, і центр компетенцій – це інформаційно-інтелектуальна платформа між носіями знань та компетенцій та споживачами та іншими стейкхолдерами корпорації. Схематично така модель інтелектуального менеджменту знаннями та інноваціями на основі створення центрів інноваційно-інтелектуальних компетенцій представлена на рис. 3.

Рис. 3. Модель інтелектуального менеджменту знаннями та інноваціями на основі створення центрів інноваційно-інтелектуальних компетенцій корпорації (авторська розробка)

Загальна мета представленої моделі полягає у формалізації та класифікації всіх наявних у корпорації інтелектуально-інноваційних компетенцій з можливістю їх розвитку та ефективного поширення.

Деталізація вищезазначеного процесу інтелектуального менеджменту компетенціями представлена на рис. 4.

Таким чином, стає очевидним, що інтелектуальний менеджмент конкурентоспроможністю міжнародних корпорацій через управління компетенціями є основою забезпечення стійких конкурентних переваг корпорації. Для реалізації процесу управління компетенціями необхідно розробити алгоритм виявлення основних компетенцій корпорації у вигляді центрів компетенцій.

Ми пропонуємо авторський підхід до розгляду внутрішньокорпоративного інформаційно-інтелектуального центру компетенцій як до особливої структурної одиниці корпорації, яка контролює декілька напрямів діяльності, пріоритетних для корпорації та саме тих, що забезпечують акумулювання відповідних інноваційно-інтелектуальних компетенцій з метою отримання від них максимальної користі та досягнення конкурентоспроможності. Головним завданням центрів компетенцій є функція інтегратора знань в новітній економіці. В результаті міжнародна корпорація матиме можливість підвищити ефективність своєї

діяльності за допомогою розвитку інформаційно-інтелектуального обміну всередині її структури.

Якщо створення знань, широкий доступ до них як всередині корпорації, так і для споживачів та інших стейкхолдерів, є функцією адміністративного центру інформаційних баз даних у контексті міжнародної діяльності корпорацій в умовах економіки 4.0, то ефективного використання знань пов'язано переважно з безпосереднім виробництвом, а інші три процеси можуть бути успішно централізовані в рамках створення інформаційно-інтелектуального центру компетенцій. Процес формалізації інформаційно-інтелектуальних компетенцій може бути реалізований на основі кількох послідовних етапів:

Перший етап – оцінка додаткової цінності для споживача та інших стейкхолдерів тих чи інших властивостей продуктів та послуг – дозволяє виявити конкурентоспроможність конкретних продуктів. Далі відбувається виявлення приросту конкурентоспроможності;

Другий етап. Для виявлення повного переліку інформаційно-інтелектуальних компетенцій та попереднього виділення у цьому контексті ключових позицій конкурентоспроможності можна використовувати експертну оцінку (анкетування, круглий стіл тощо). Тут буде сформовано перелік усіх виявлених інформаційно-інтелектуальних компетенцій, що стосуються підвищення конкурентоспроможності корпорації.

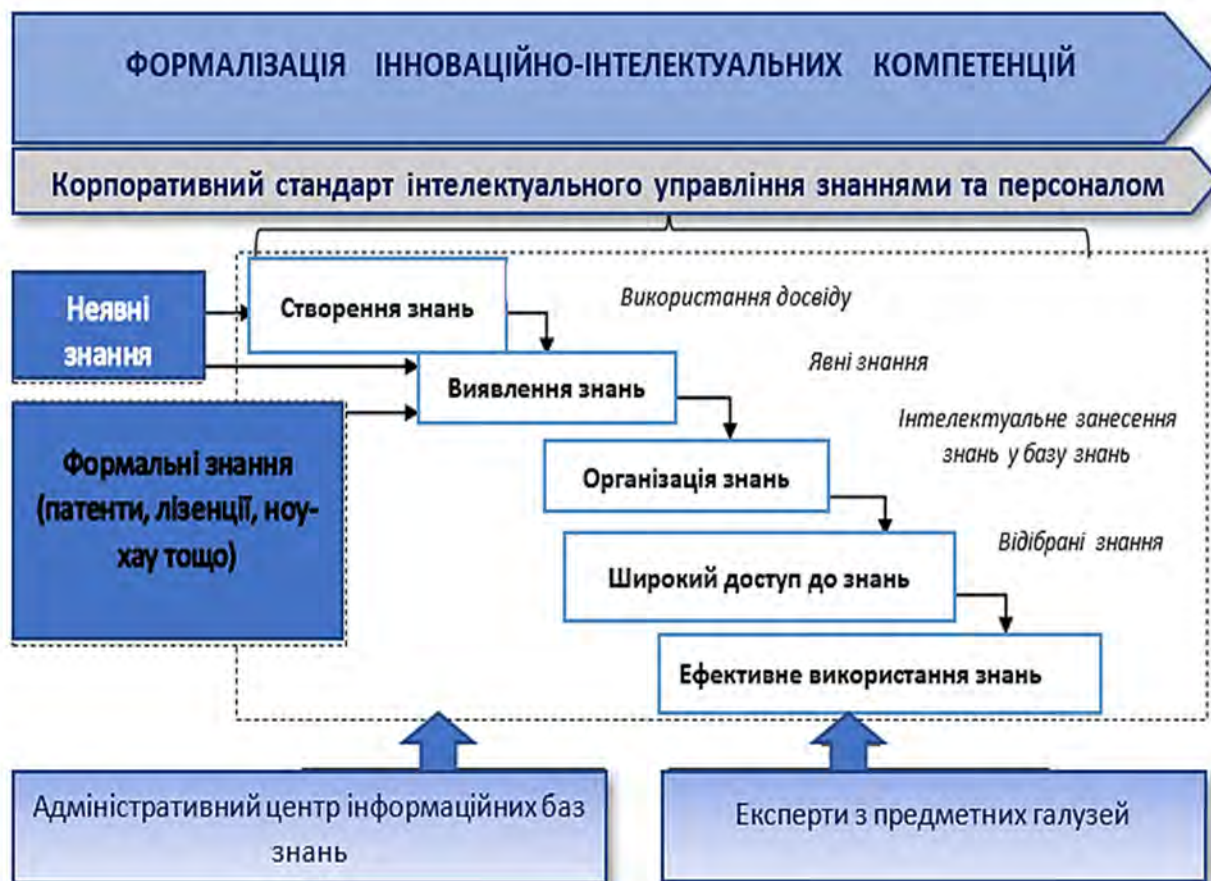

Рис. 4. Процес інтелектуального менеджменту компетенціями міжнародної корпорації для досягнення конкурентоспроможності (авторська розробка)

Далі пропонується наступний алгоритм досягнення конкурентного лідерства за рахунок використання інтелектуального менеджменту, що представлений на рис. 5.

Таким чином, кожен із етапів досягнення лідируючих конкурентних позицій на міжнародному ринку за рахунок використання інтелектуального менеджменту має свої завдання і кінцеві результати.

Формування інформаційних баз, організація трансферу технологій та інтелектуальних компетенцій на рівні структурних підрозділів корпорації. На цьому етапі необхідно вирішити питання створення таких баз всередині структур міжнародної корпорації, що дозволить здійснювати трансфер технологій та компетенцій усередині підрозділів корпорації. Цей етап у загальній системі досягнення лідируючих конкурентних позицій є основним, оскільки є базовим для подальшого формування галузевих центрів інтелектуальних компетенцій. Важливо, що стосовно корпорації на даному рівні управління трансфер технологій та компетенцій може бути: внутрішнім – між підрозділами корпорації; квазивнутрішнім – рух технологій усередині корпорації; зовнішнім – стосовно підприємств корпорації.

Формування інформаційної бази, яка дозволить забезпечити систематизацію, ранжування та пошук потрібних технологій та компетенцій для застосування у тому чи іншому підрозділі корпорації та поширення їх на всю корпорацію, має велике значення для успішного трансферу технологій та компетенцій.

Формування внутрішньокорпоративної інформаційно-інтелектуальної платформи. Довгостроковою метою передачі знань є підтримка економічного зростання в найближчому майбутньому за допомогою розробки та комерціалізації нових технологій. У глобальній економіці багатство нації безпосередньо залежить від його конкурентної позиції на світовому ринку високих технологій, що не може бути досягнуто перевагою у вузькому ринковому сегменті, але потребує розвитку потенціалу для всіх галузей. Саме тому проблема трансферу знань не може обмежуватись відомими межами однієї галузі, але має включати зовнішню складову з метою досягнення лідируючих конкурентних позицій на міжнародному ринку. У зв'язку з цим необхідно створювати внутрішньокорпоративні інформаційно-інтелектуальні платформи (бази знань, технологій та компетенцій) у всіх високотехнологічних галузях з метою організації міжгалузевого трансферу технологій та компетенцій і їх акумулювання всередині корпорації, що забезпечує скорочення обсягів ресурсів, потрібних на виробництво інноваційної продукції та підвищення її конкурентоспроможності.

Формування галузевого центру інтелектуальних компетенцій. Останні десятиліття показали, що існує нагальна необхідність ширшого використання міжнародного досвіду та, зокрема, максимального широкого поширення досягнень науки, техніки, технологій, а також їх трансфер. Отримання дозволу на трансфер знань дозволяє оптимізувати процес передачі знань,

Рис. 5. Етапи досягнення лідируючих конкурентних позицій корпорацій міжнародному ринку за рахунок використання інтелектуального менеджменту (авторська розробка)

обирати зручну форму з урахуванням усіх супутніх витрат. На цьому етапі корпорація вирішує питання про перевагу отримання знань ззовні над активізацією своїх зусиль. Для цього існують галузеві центри інтелектуальних компетенцій, у віданні яких мають бути такі питання: правова допомога підприємствам при здійсненні трансферу будь-яких знань; оцінка статусу переданих знань з точки зору державної таємниці, формування переліку подвійних технологій, що допускають цивільне вільне використання; формування технологічних та компетентнісних баз даних; проведення експертиз, оцінка значимості та перспектив використання компетенцій та видача рекомендацій щодо їх поширення на тих чи інших підприємствах; проведення економічних розрахунків щодо вибору найбільш ефективного способу передачі компетенцій між конкретними підприємствами.

Формування галузевої інформаційно-інтелектуальної платформи. При здійсненні процесів виявлення компетенцій Центр компетенцій на основі застосування ІКТ має формувати відповідну інформаційно-інтелектуальну платформу, що містить повну інформацію про існуючі досягнення різних корпорацій. Бази даних технологій вже давно застосовуються у світовій практиці. Відтак, вважаємо логічним створити аналогічні основи з подібним функціоналом. Водночас на цих платформах можна пов'язати технології з ключовими інтелектуальними компетенціями, необхідними для їх створення та застосування. Це дасть змогу підвищити ефективність трансферу технологій. Логічно, що потенційним споживачем технологій повинні ставати корпорації, які мають необхідні компетенції. Тоді процес впровадження інновацій буде значно ефективнішим. Компетенції визначають сприйнятливість до

нововведень, використання цієї здатності дозволяє швидко переймати міжнародний досвід, копіювати перспективні світові розробки, що бачиться вкрай важливим в умовах економіки 4.0.

Компетенції, в свою чергу, не можна розглядати у відриві від загальної системи управління знаннями. Компетенції завжди пов'язані із ресурсами, об'єктами інтелектуальної власності та іншими знаннями. Звідси у системі управління знаннями компетенції складають одну з категорій інформаційних ресурсів. Виявлені знання є інформаційним ресурсом, їх можна поділити на три види: дані, інформація, компетенції (знання, здібності).

Організація трансферу технологій, знань та виробництва висококонкурентної продукції. З метою використання результатів світового досвіду найбільш ефективним чином необхідно вдосконалювати політику інформаційного обміну за такими напрямками: 1) трансфер технологій з урахуванням диверсифікації діяльності; 2) оптимізація ресурсів через центри компетенцій як галузевих інтеграторів; 3) підвищення ефективності через створення системи ліцензування; 4) систематизація, контроль та управління через формування інформаційних баз даних.

Висновки. Реалізація заходів із зазначених вище основних напрямів вдосконалення політики інформаційного обміну у системі інтелектуального менеджменту конкурентоспроможністю міжнародної корпорації сприятиме потенційному скороченню витрат на виробництво інноваційної продукції або створенню інноваційних технологій на базі вже існуючих, що дозволяють нарощувати конкурентні переваги тим самим досягаючи лідерства на міжнародному ринку. Таким чином, галузевий центр компетенцій корпорацій

виявляється інтегрованим у світовий інформаційний простір, що дозволяє організувати обмін компетенціями та технологіями між ключовими гравцями міжнародних ринків. У контексті реалізації інтелектуального менеджменту буде забезпечуватись, в кінцевому випадку, підвищення конкурентоспроможності міжнародної корпорацій.

Список використаних джерел

1. Андросова Т. В., Чернишова Л. О. Управління міжнародною конкурентоспроможністю: навчальний посібник у структурно-логічних схемах. Харків: ХДУХТ, 2019. 202 с.
2. Драган О. І. Управління конкурентоспроможністю підприємств: теоретичні аспекти: монографія. Київ, 2006. 160 с.
3. Кирчата І. М., Поясник Г. В. Управління конкурентоспроможністю підприємства в глобальному середовищі: монографія. Харків: Вид-во ХНАДУ, 2009. 160 с.
4. Луссе А. В. Макроэкономика. 2-е изд. СПб.: Питер, 2002. 240 с.
5. Павлова В. А. Конкурентоспроможність підприємства: оцінка та стратегія забезпечення: монографія. Дніпропетровськ: Видавництво ДУЕП, 2006. 276 с.
6. Піддубний І. О. Управління міжнародною конкурентоспроможністю підприємства: навч. посіб. Харків, 2004. 264 с.
7. Прахалад К. К., Хамел Г. Стержневые компетенции корпорации. *Стратегический процесс* / пер. с англ.; под ред. Ю. Н. Каптуревского. СПб: Питер, 2001. С. 101–120.
8. Шонберг Р. Японские методы управления предприятием. Москва: Экономика, 1988.
9. Ярошенко Ю. Ф. Формування організаційно-економічного механізму підвищення конкурентоспроможності підприємства: автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. екон. наук: спец. 08.06.01. Харків: Харківський державний економічний університет, 2001. 19 с.
10. Crosby P. B. Quality Is Free: The Art of Making Quality Certain: How to Manage Quality – So That It Becomes A Source of Profit for Your Business. N. Y.: McGraw-Hill Companies, 1979.
11. Deming W. E. Quality Productivity and Competitive Position. Massachusetts: Massachusetts Inst Technology, 1982.
12. Dornbusch R., Fischer S., Startz R. Macroeconomics. N. Y.: McGraw-Hill Education, 2013.
13. Drucker P. The Age of Discontinuity. Piscataway; New Jersey: Transaction Publishers, 1969.
14. Flanagan R. J. Globalization and Labor Conditions: Working Conditions and Worker Rights in a Global Economy. Oxford: Oxford University Press, 2006.
15. Ishikawa K. What is Total Quality Control? The Japanese Way Hardcover / translated by D.J. Lu. Prentice Hall, 1988.
16. Senge P. M. The Fifth Discipline Fieldbook: Strategies and Tools for Building a Learning Organization Paperback. N. Y.: Doubleday, 1994.
17. Shewhart W. A. Economic control of quality of manufactured product. N. Y.: D. Van Nostrand Company, 1931.

18. Гуцалюк О. М., Череватенко В. А. Розвиток міжнародного бізнесу в контексті міжнародного менеджменту. *Держава та регіони. Серія: Економіка та підприємництво*. 2015. № 6 (87). С. 8–13.

19. Гуцалюк О. М. Сучасний бухгалтер: його роль та місце в світі. [Електронний ресурс]. URL: <http://intkonf.org/gutsalyukom-suchasniy-buhgalter-yogo-rol-ta-mistse-v-sviti/>.

20. Бриль І. В., Брюховецький Я. С. Сучасні напрями і рівні дослідження інтелектуалізації економіки та підприємств. *Вісник економічної науки України*. 2020. № 2 (39). С. 172–179. DOI: [https://doi.org/10.37405/1729-7206.2020.2\(39\).172-179](https://doi.org/10.37405/1729-7206.2020.2(39).172-179).

21. Пушак В. Я., Горбаль Н. І. Інновації як чинник підвищення конкурентоспроможності України. *Вісник економічної науки України*. 2020. № 1 (38). С. 131–137. DOI: [https://doi.org/10.37405/1729-7206.2020.1\(38\).131-137](https://doi.org/10.37405/1729-7206.2020.1(38).131-137).

22. Руссиян О. А. Вплив розвитку "Індустрії 4.0" на людський капітал промислового підприємства: зарубіжний досвід. *Економіка промисловості*. 2021. № 4 (96). С. 93–117. DOI: <http://doi.org/10.15407/econindustry2021.04.093>.

References

1. Androsova, T. V., Chernyshova, L. O. (2019). Upravlinnia mizhnarodnoiu konkurentospromozhnistiu: navchal'nyj posibnyk u struktturno-lohichnykh skhemakh [Management of international competitiveness: a textbook in structural and logical schemes]. Kharkiv, KhDUKhT. 202 p. [in Ukrainian].
2. Drahan, O. I. (2006). Upravlinnia konkurentospromozhnistiu pidpriemstv: teoretychni aspekty [Management of enterprise competitiveness: theoretical aspects]. Kyiv. 160 p. [in Ukrainian].
3. Kyrchata, I. M., Poiasnyk, H. V. (2009). Upravlinnia konkurentospromozhnistiu pidpriemstva v hlobalnomu seredovyschi [Management of enterprise competitiveness in the global environment]. Kharkiv, KhNADU Publishing House. 160 p. [in Ukrainian].
4. Lusse, A. V. (2002). Makroekonomika [Macroeconomics]. 2nd ed. SPb., Piter, 240 p. [in Russian].
5. Pavlova, V. A. (2006). Konkurentospromozhnist pidpriemstva: otsinka ta stratehiia zabezpechennia [Competitiveness of the enterprise: assessment and support strategy]. Dnipropetrovsk, DUEP Publishing House. 276 p. [in Ukrainian].
6. Piddubnyi, I. O. (2004). Upravlinnia mizhnarodnoiu konkurentospromozhnistiu pidpriemstva [Management of international competitiveness of the enterprise]. Kharkiv. 264 p. [in Ukrainian].
7. Prakhlad, K. K., Khamel, H. (2001). Sterzhnevye kompetentsyy korporatsyy [The core competencies of the corporation]. (pp. 101–120). *Stratehicheskyy protsess* [Strategic process]. Trans. from English. SPb., Piter [in Ukrainian].
8. Shonberg, R. (1988). Yaponskiye metody upravleniya predpriyatiem [Japanese methods of enterprise management]. Moscow, Economy. 251 p. [in Russian].
9. Yaroshenko, Yu. F. (2001). Formuvannia orhanyzatsiino-ekonomichnoho mekhanizmu pidvyshchennia konkurentospromozhnosti pidpriemstva [Formation of the organizational and economic mechanism of increase of competitiveness of the enterprise:]. *Extended abstract of*

candidate's thesis. Kharkiv, Kharkiv State University of Economics [in Ukrainian].

10. Crosby, P. B. (1979). *Quality Is Free: The Art of Making Quality Certain: How to Manage Quality – So That It Becomes A Source of Profit for Your Business*. N. Y., McGraw-Hill Companies.

11. Deming, W. E. (1982). *Quality Productivity and Competitive Position*. Massachusetts, Massachusetts Inst Technology.

12. Dornbusch, R., Fischer, S., Startz, R. (2013). *Macroeconomics*. N. Y., McGraw-Hill Education.

13. Drucker, P. (1969). *The Age of Discontinuity*. Piscataway; New Jersey, Transaction Publishers.

14. Flanagan, R. J. (2006). *Globalization and Labor Conditions: Working Conditions and Worker Rights in a Global Economy*. Oxford, Oxford University Press.

15. Ishikawa, K. (1988). *What is Total Quality Control? The Japanese Way* Hardcover (D.J. Lu, Trans). Prentice Hall.

16. Senge, P. M. (1994). *The Fifth Discipline Fieldbook: Strategies and Tools for Building a Learning Organization* Paperback. N. Y., Doubleday.

17. Shewhart, W. A. (1931). *Economic control of quality of manufactured product*. N. Y., D. Van Nostrand Company.

18. Hutsaliuk, O. M., Cherevatenko, V. A. (2015). *Rozvytok mizhnarodnoho biznesu v konteksti mizhnarodnoho menedzhmentu* [Development of international business in the context of international

management]. *Derzhava ta rehiony. Seriiia : Ekonomika ta pidpriemnytstvo – State and regions. Series: Economics and Entrepreneurship*, 6 (87), pp. 8-13 [in Ukrainian].

19. Hutsaliuk, O. M. Suchasnyi bukhhalter: yoho rol ta mistse v sviti [Modern accountant: his role and place in the world]. Retrieved from <http://intkonf.org/gutsalyu kom-suchasniy-buhgalter-yogo-rol-ta-mistse-v-sviti/> [in Ukrainian].

20. Bryl, I. V., Briukhovetskyi, Ya. S. (2020). Suchasni napriamy i rivni doslidzhennia intelektualizatsii ekonomiky ta pidpriemstv [Modern directions and levels of research of intellectualization of economy and enterprises.]. *Visnyk ekonomichnoi nauky Ukrainy*, 2 (39), pp. 172-179. DOI: [https://doi.org/10.37405/1729-7206.2020.2\(39\).172-179](https://doi.org/10.37405/1729-7206.2020.2(39).172-179) [in Ukrainian].

21. Pushak, V. Ya., Horbal, N. I. (2020). Innovatsii yak chynnyk pidvyshchennia konkurentospromozhnosti Ukrainy [Innovation as a factor in increasing Ukraine's competitiveness]. *Visnyk ekonomichnoi nauky Ukrainy*, 1 (38), pp. 131-137. DOI: [https://doi.org/10.37405/1729-7206.2020.1\(38\).131-137](https://doi.org/10.37405/1729-7206.2020.1(38).131-137) [in Ukrainian].

22. Russiian, O. A. (2021). Vplyv rozvytku "Industrii 4.0" na liudskyi kapital promyslovoho pidpriemstva: zarubizhnyi dosvid [The influences of the "Industry 4.0" development on the human capital of the industrial enterprise: foreign experience]. *Econ. promisl.*, 4 (96), pp. 93-117. DOI: <http://doi.org/10.15407/econindustry2021.04.093> [in Ukrainian].

Стаття надійшла до редакції 17.11.2021

Формат цитування:

Попова Д. В. Інтелектуальний менеджмент конкурентоспроможністю міжнародних корпорацій. *Вісник економічної науки України*. 2021. № 2 (41). С. 127-134. DOI: [https://doi.org/10.37405/1729-7206.2021.2\(41\).127-134](https://doi.org/10.37405/1729-7206.2021.2(41).127-134)

Попова, Д. В. (2021). Intelligent Management of the International Corporation Competitiveness. *Visnyk ekonomichnoi nauky Ukrainy*, 2 (41), pp. 127-134. DOI: [https://doi.org/10.37405/1729-7206.2021.2\(41\).127-134](https://doi.org/10.37405/1729-7206.2021.2(41).127-134)